

Retouradres: Postbus 80015, 3508 TA Utrecht

Staatstoezicht op de Mijnen

Postbus 24037
2490 AA DEN HAAG

Onderwerp

Adviesverzoek wijziging instemmingsbesluit winningsplan Coevorden

Geachte heer [REDACTED]

Naar aanleiding van uw adviesverzoek van 2 mei 2019 (per email) omtrent de wijziging instemmingsbesluit winningsplan Coevorden van 29 mei 2018 door de Nederlandse Aardolie Maatschappij N.V. (hierna: NAM), berichten wij u het volgende.

SodM heeft TNO-AGE gevraagd advies op en controle van de uitvoering van de berekeningen in de aanvraag voor wijziging op het vigerende winningsplan Coevorden omtrent:

1. Planmatig gebruik: toetsing van de efficiency van winning met betrekking tot huidige kennis en technieken.
2. Bodemdaling: prognoses en onzekerheden, verificatie van gemeten bodemdaling.
3. Bodemtrilling: analyse van de risico beoordeling seismiciteit, controle op historische bevingen.

De wijziging van het instemmingsbesluit voor het winningsplan van het Coevorden gasveld betreft het aanpassen van de verwachte einddatum van de gasproductie van 2018 naar 2033 waarbij NAM stelt dat de productievolumes binnen de grenzen van het vigerende winningsplan uit 2003 blijven. TNO-AGE merkt op dat NAM binnen de maximale vergunde productievolumes¹ van het Coevorden gasveld blijft.

Planmatig gebruik

TNO-AGE ziet geen reden het advies over planmatig gebruik uit 2004 te wijzigen: *Het voorgestelde winningsplan Coevorden.....is niet strijdig met de principes van een planmatige beheer van delfstoffen.*

¹ <https://www.nlog.nl/maximale-productievolumes-gasveld>

Princetonlaan 6
3584 CB Utrecht
Postbus 80015
3508 TA Utrecht

www.tno.nl

T +31 88 866 42 56

Datum

16 mei 2019

Onze referentie

AGE 19-10.034

Contactpersoon

[REDACTED]

E-mail

[REDACTED]

Doorkiesnummer

[REDACTED]

Op opdrachten aan TNO zijn de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, zoals gedeponeerd bij de Griffie van de Rechtbank Den Haag en de Kamer van Koophandel Den Haag van toepassing. Deze algemene voorwaarden kunt u tevens vinden op www.tno.nl.
Op verzoek zenden wij u deze toe.

[REDACTED]

Datum
16 mei 2019

Onze referentie
AGE 19-10.034

Blad
2/2

Bodemdaling

NAM geeft aan dat de huidige aanvraag alleen een wijziging van de verwachte einddatum betreft en dat daarom de voorspelde bodemdaling uit het vigerende winningsplan uit 2003 niet gewijzigd is. NAM geeft aan dat de nog te verwachten bodemdaling tot 2033 beperkt is en in ieder geval minder dan de meetonzekerheid van 2 cm en dat de maximale totale bodemdaling door gaswinning uit het Coevorden gasveld onder de 5 cm blijft. In de huidige aanvraag zijn dan ook geen nieuwe bodemdalingsparameters geleverd.

TNO-AGE heeft in 2004 de opgave over bovengenoemde bodemdaling prognose geverifieerd en de orde van grootte reëel bevonden. TNO-AGE heeft alsnog een controle berekening uitgevoerd met de bodemdalingsparameters van het vigerende winningsplan en bevestigt dat het TNO-AGE advies uit 2004 nog steeds actueel is.

De laatst gemeten bodemdalingen zijn bij SodM bekend en vallen buiten de scope van dit advies.

Bodemtrilling

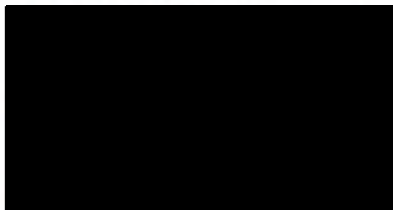
In het vigerende winningsplan uit 2003 is het Coevorden gasveld qua seismische risico ingedeeld in categorie B: *Andere velden waar aardtrillingen met magnitudes kleiner dan 3,0 zijn opgetreden*. NAM vermeldt daarbij dat gemiddeld jaarlijks twee trillingen boven de 1,5 op de schaal van Richter kunnen optreden.

TNO-AGE merkt op dat sinds 2003 er één beving met een magnitude van 0,8 (uit 2006) gerelateerd is aan het Coevorden veld, ruim onder het voorspelde gemiddelde van de toentertijd seismische risico inschatting.

Sinds 2016 geldt een nieuwe systematiek om het seismisch risico te bepalen². TNO-AGE heeft op 13-07-2018 advies uitgebracht (AGE 19-10.065) over het seismische risico van het huidige winningsplan gerelateerd aan de nieuwe systematiek en ziet geen reden om dit advies (zie bijlage) te wijzigen.

Ik verwacht u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

Hoofd Adviesgroep Economische Zaken en Klimaat

Bijlage: AGE 19-10.065

² SodM (2016), Methodiek voor risicoanalyse omtrent geïnduceerde bevingen door gaswinning. Tijdelijke leidraad voor adressering mbb. 24.1.p, versie 1.2